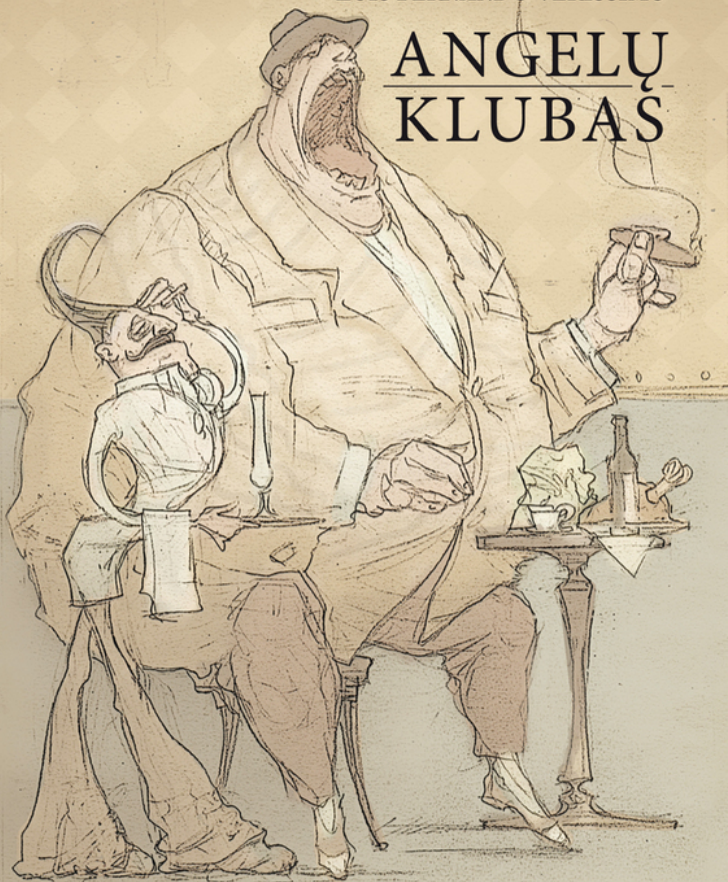

LUIS FERNANDO VERISSIMO

ANGELŲ KLUBAS

VERSUS AUREUS

Luis Fernando Verissimo

Angelų klubas

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=19020664

Angelų klubas:

ISBN 978-9955-34-437-7

Аннотация

„Angelų klubas“ – vieno garsiausių šiuolaikinių brazilų rašytojų Luiso Fernando Verissimo satyrinė istorija apie keistus pasirinkimus, mirtį ir nuostabias gastronomines patirtis. Nevengdamas tamsaus humoro autorius pasakoja apie dešimt pasiturinčių vyrų, džiaugsmingai puoselėjančių apsirijimo nuodėmę. Visi jie priklauso gurmanų klubui ir kartą per mėnesį susitinka pasimėgauti itin prašmatniomis vakarienėmis. Po dvidešimties klubo gyvavimo metų lyderis miršta nuo AIDS, o kitus narius siejė ryšiai ima braškėti. Mėginant išsaugoti vakarienių tradiciją priimama keistoko mažakalbio virėjo pagalba – jo puoduose ir keptuvėse sukuriama šedevrai išlepusius gurmanus pavergia ir priverčia ryžtis sunkiai suvokiamiems dalykams.

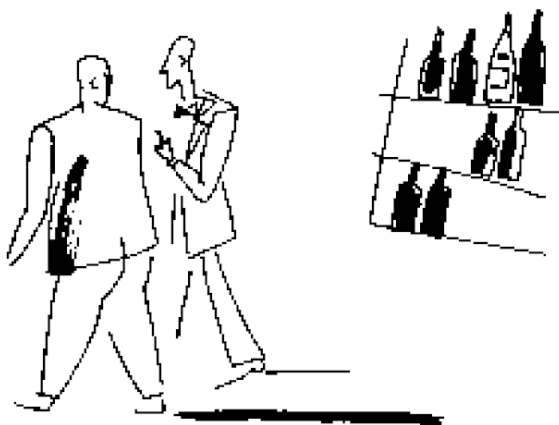
Содержание

1 Susitikimas	5
2 Žvynas	17
3 Pirmoji vakarienė	27
Конец ознакомительного фрагмента.	36

Angelu klubas

*Bet kuris troškimas – troškimas mirti.
Galbūt japonu posakis*

1 Susitikimas

Lucidijus¹ nėra vienas iš 117 Velnio vardų, ir aš jo neužkeikiau kokia nors pragarme, kad mus nubaustų. Kai pirmąkart apie jį papasakojau grupei, kažkas pasakė: „Tu prasimanai!“ Bet aš nekaltas, kiek autorius gali būti nekaltas. Jūs galite įtarti, kad esu daugiau nei dvasinis aprašytųjų nusikaltimų autorius. Mano pirštai neapsiribojo graudžiu šoku

¹ *Lucidus* (lot.) – spindintis, švytintis; užuomina į *lucifer*, šviesą nešantį.

ant klaviatūros, pylė į valgių nuodus ir į siužetą įsikišau labiau, nei autoriams leidžiama. Šiaip įtarimai remiasi logika arba detektyvams būdinga logika. Jei galiausiai išgyvena tik vienas, tai jis – nusikaltėlis. Jei išgyvena du, vienas prasimano, o kitas yra nusikaltėlis. Aš ir Lucidijus esame vieninteliai šios istorijos išgyvenusieji, jei aš jo neprasimaniau; mažai tikimybių, kad jis prasimanė mane, aiškus kaltasis yra jis, juk buvo virėjas ir visi, vienaip ar kitaip, mirė nuo to, ką suvalgė. Jei aš jį prasimaniau, visa kaltė tenka man. Net negaliu pagrįsti, kad jei Lucidijų išgalvojau, tai ir visą istoriją išgalvojau, ir todėl nėra nei nusikaltimų, nei kaltųjų. Prasimanymas nėra lengvinanti aplinkybė. Vaizduotė – ne išteisinimas. Mintyse žudome visi, bet tik autorius, šis monstras, savo nusikaltimus dėsto popieriuje ir paskelbia. Jei nežudžiau devynių savo tokių pat apsėstų bičiulių ir brolių, esu kaltas dėl prasimanymo. Turiu jus įtikinti: neišgalvojau Lucidijaus, kad įrodyčiau, jog esu nekaltas dėl šių siaubingų nusikaltimų. Turiu ir jį įtikinti: istorija tikra, kad įrodyčiau, jog esu nekaltas dėl prasimanymo. Išgalvotas nusikaltimas blogesnis už tikrą. Jei tikras nusikaltimas gali būti atsitiktinis arba akimirksnio aistros vaisius, nėra duomenų apie pramanytą nusikaltimą, kuris nebūtų iš anksto apgalvotas.

Galiu pateikti mūsų pirmo susitikimo laiką, dieną, mėnesį ir vietą. Jei reikia liudytojų, klauskite vyno importuotojo darbuotojų. Jie mane pažįsta, kiekvieną mėnesį jų parduotuvėje išleidžiu nedidelį lobį. Klauskite daktaro Danielio, kuriam

patinka sent estef² vynai. Nesu daktaras, esu turtingas, todėl mane ir vadina daktaru. Jie turėjo išvelgti kontrastą tarp Lucidijaus ir manęs, kai vasarį bordo skyriuje jis prie manęs priėjo. Lygiai prieš devynis mėnesius. Liesas, žemas, neproporcingai didelė galva ir labai elegantiškas. Visada su eilute ir kaklaraiščiu. Aš aukštas ir apkūnus, vilkiu laisvus marškinius virš kelnų ir Paryžiaus „Ducasse“³ jau sėdėjau su sandalais. Darbuotojai turėjo pastebėti ir pakomentuoti tą kontrastą. Jie sakys, kad parduotuvė buvo tuščia, kad ėmėme kalbėtis prieš bordo ir kartu vaikščiojome tarp lentynų, o Čilės vynų skyriuje atrodėme it seni draugai. Galbūt jie prisimintų, kad jo patartas nusipirkau kahoro, kurio šiaip nepirkčiau. Kartu išėjome. Mus matė. Lucidijus egzistuoja. Prisiekiu. Pasiteiraukite parduotuvėje.

Parduotuvės darbuotojai nežino, kad paskui mes tame prekybos centre nuėjome išgerti kavos, prisėdome dar šnektelėti ir mūsų interesai jau sutapo. Per pirmą susitikimą apie nieką kitą ir nekalbėjome, tik apie valgymą ir gėrimą. Jis apdairiai juda ir mažai gestikuliuoja. Sėdi tiesia nugara ir beveik nejudina galvos. O aš niekada paprastai neprieinu prie kėdės ar stalo, aš prisišvartuoju. Sunkus tai procesas, kai trūksta buksyrų. Tą dieną, prieš įsitaisydamas kėdėje ir pašaukdamas padavėją, išverčiau cukrinę, vos neapverčiau stalo ir išmečiau vyną. Mano mylimoji, vargšė Livija, nuolat sako, kad aš niekada nežinau, kiek

² Pagal Prancūzijos miesto Sent Estefo pavadinimą.

³ Vienas geriausių pasaulio restoranų.

man reikia erdvės, ir kad tai ateina iš išlepinto storulio vaikystės. Atseit maždaug taip – šeimoje buvau vienintelis vaikas, kurio niekada niekas neribojo. Vargšėlė Livija, psichologė ir dietologė, nemažai metų stengiasi mane išgelbėti. Esu ne jos meilužis, esu jos reikalas. Jau turėjau tris žmonas, ir visos trys norėjo mano pinigų. Livija mano pinigų nenori. Nori būti moteris, kuri mane atkurs, ir man tai atrodo daug savanaudiškiau ir baisiau. Galbūt todėl priešinusi ją vesti, kai kitas vesti nesipriešinau, nors ir žinojau: dėl mano pilvo jos manęs nemylė. Gyvename atskirai, bet ji rūpinasi mano namais ir drabužiais, bergždžiai bando pasirūpinti mano mityba. Esu įsitikinęs: jei galėtų, mano maistą apribotų savo krūtinės pienu ir ląsteliena, daug ląstelių. Taip pat kalbu garsiai ir per daug – kitas neribotos vaikystės padarinys. Livija įtikino, kad visa mano gyvenimo tragedija – pasekmė to, jog neturėjau ko nors, kas vieną dieną pasakytų: „Danieli, užteks!“

Prisimenu, per pirmą susitikimą su Lucidijumi kalbėjau beveik tik aš. Papasakojau apie mūsų klubą. Pasakiau visų narių vardus, sulig kiekvienu Lucidijus ištardavo „ak“ arba „mhm“, kad parodytų susijaudinimą. Galiausiai paminėjau devynias iš žinomiausių valstybės šeimų. Pabaigoje pasakiau savo pavardę, kuri jam irgi padarė įspūdį. Arba bent dar kartą pritariamai suūžė vis su šykščiu pusšypsniu. Įdomu, Lucidijus niekada nerodo dantų.

Ne. Jis pasakė: „Aš žinau!“ Dabar prisimenu. Kai pasakiau savo vardą, Danielis, ir pavardę, jis pakartojo: „Aš žinau!“

Tikriausiai dabar galvojate: tai jau įrodo, kad tas susitikimas nebuvo atsitiktinis. Juk galėjo mane atpažinti iš kokios nors nuotraukos. Prieš kelerius metus, kai mūsų gyvenimus valdė Ramas, daug kas apie mus išėjo į spaudą. Aukštuomenės kronikoje arba specialiuose valgiui ir gėrimams skirtuose žurnaluose. Jis galėjo mus žinoti iš nuotraukų, visus dešimt pažinti iš nuotraukų ir reputacijos. Kartą per mėnesį susitikdavome kartu pavalgyti. Dešimt mėnesių per metus, nuo kovo iki gruodžio. Kaskart kieno nors namuose, to, kuris atsakingas už vakarienę. Tą kovą turėjome pradėti naują sezoną, ir pirmąją metų vakarienę rengiau aš. Bet galėjo atsitikti, kad sezonas neprasidės. Lucidijus paklausė kodėl.

– Grupė baigia iširti. Nebėra ūpo.

– Kiek metų jūs renkatės?

– Dvidešimt vienus. Šiomet dvidešimt antri.

– Vis ta pati grupė?

– Taip. Ne. Vienas numirė ir buvo pakeistas. Bet mūsų dar dešimt.

– Ar jūs daugmaž vienodo amžiaus?

Jei Lucidijus ant kavinės stalo būtų užsirašinėjęs, tai nebūtų pjovęsi su jo klausimų tonu. Tada nepastebėjau to kvočiančio tono. Pasakojau viską. Pasakojau Troškinio klubo istoriją. Lucidijus pertraukdavo savo sučiauptą šypsnį, kad ištartų „ak“ ir „mhm“.

Visi buvome daugmaž vienodo amžiaus. Daugiau mažiau turtingi, nors mūsų turtai per dvidešimt metų ištekėdavo ir vėl

atitekėdavo. Tai buvo paveldėti turtai, pavaldūs charakterio ir rinkos nepastovumui. Manieji ištvėrė tris nesėkmingas santuokas ir gyvenimą, skirtą keistoms istorijoms, kurias kolekcionuoja, ir beprasmišką dykinėjimą, bet tik todėl, kad turiu tėvą; jis man moka, kad į mano naikinančią orbitą nepatektų šeimos verslai. Visi buvome vienodo amžiaus, išskyrus Ramą, ir to paties sluoksnio. Išskyrus Samuelį ir Ramą, kartu užaugome. Pedras, Paulas, Saulius, Markas, Tjagas, Joanas, Abelis ir aš. Nuo beveik kasdienių susibūrimų Alberio bare paauglystėje ir nuo mėsos troškinio su kiaušinio užkepu ir keptais Alberio bananais, kuris daugelį metų apibūdino mūsų kulinarinį skonį, perėjome prie kassavaitinių vakarienių skirtinguose restoranuose, paskui prie kas mėnesinių susitikimų kiekvieno namuose. Bėgant laikui ir Ramo mokomi išstobulinome savo skonį. Vis dėlto Samuelis atkakliai teigė: niekas gyvenime neprilygo keptiems bananams.

– Ar visada gamina šeimnininkas?

– Nebūtinai. Gali gaminti, gali patiekti kito paruoštą valgį. Bet jis atsakingas už vakarienės kokybę. Ir už vynus.

– Kas gi nutiko? Nesuprantu.

– Kaip kas nutiko?

– Ūpas. Sakėte, kad nebėra ūpo.

– A, taigi. Buvo ir nebėra. Manau, dingio su Ramo mirtimi... Mirė būtent Ramas. Jis buvo mūsų organizatorius. Sukūrė įstatus, parūpino herbinį popierių, vizitines. Net klubo herbą nupiešė. Į viską žiūrėjo labai rimtai. Po to, kai jis mirė...

– Nuo AIDS.

– Taigi. Viskas pasikeitė. Paskutinė anų metų vakarienė buvo labai liūdna. Tarsi niekas negalėtų pakeisti vienas kito veido. Viskas vyko Šokoladinio vaiko namuose. Tjago. Valgis buvo puikus, bet vakarienė baigėsi blogai. Susipešė net moterys. Ir tai buvo paskutinė metų vakarienė, kuri visada būdavo ypatinga. Prieš Kalėdas. Manau, per pastaruosius porą metų, po Ramo mirties...

– Jūs ėmėte netekti paskatų.

– Paskatų, pautų, ūpo...

– Visko, išskyrus alkį.

– Visko, išskyrus alkį.

Prekybos centre prasidėjo naktinis judėjimas. Užsisakėme dar dvi kavos. Savąją kaip visada prisotinau cukraus, šiek tiek jo pribarstydamas apie lėkštutę. Pasakojau ne tik apie lėtą mūsų grupės irimą, bet ir mūsų alkio biografiją. Tai, kas nutiko jam ir mums per dvidešimt vienus metus.

Iš pradžių mus vienijo ne tik malonumas valgyti, gerti ir būti kartu. Netrūko ir puikavimosi, o taip. Kai Alberio troškinį iškeitėme į rafinuotesnius dalykus, mūsų vakarienės ėmė virsti galios ritualais, nors tuo metu to ir nežinojome. Galėjome sau leisti valgyti ir gerti gerai, todėl valgėme ir gėrėme tai, kas geriausia, ir pasirūpinome, kad naudodamiesi šia privilegija būtume matomi ir girdimi. Bet ne vien tai. Nebuvome tik šunsnukiai. Buvome skirtingi ir tose triukšmingose bendro skonio šventėse mėgavomės savo draugyste ir ypatingumu. Turėjome geresnį gyvenimo ir jo malonumų supratimą,

mus vienijo įsitikinimas, kad mūsų alkis simbolizuoja visus troškimus, kuriuos kada nors duos pasaulis. Iš pradžių buvome tokie valgūs, kad bet kas mažiau už pasaulį prilygo coitus interruptus⁴. Troškome pasaulio, bet baigėme kaip miesto nevykėliai, kiekvienas savo šūde. Užbėgu sau už akių, užbėgu sau už akių. Sustok, Danieli. Dar sėdime prekybos centro kavinėje, ir aš beriu ant stalo prieš Lucidijų savo gyvenimą, kartu su cukrumi.

Vakarą, kai Ramas nusprendė įteisinti įkurtą Troškinio klubą mūsiškės neišmanėlių gurmanų praeities garbei, aš, Markas ir Saulius buvome neseniai įkūrę agentūrą, kai įtikinau savo tėvą, kad mano dykinėjimo dienos baigėsi ir aš nusipelnau finansavimo arba bent kelerių metų mėnesinio atlyginimo avanso, kad galėčiau turėti savo verslą. Markas su savo menu, aš su savo tekstais ir Saulius su savo talentu bendrauti, pardavinėti ir kūrybiškai išsisukinėti. Paulas buvo išrinktas miesto tarybos nariu. Buvo kairiųjų pažiūrų, nesiderinančių su jo banko sąskaita ir artimu mūsų bendravimu, visus mus vadino šūdinais reakcionieriais, bet buvo šaunus. Žinojome, jo laukia puiki politinė karjera, nors ir epochos suvaržyta, padedant faktui, kad turėjo brolių saugumo policijoje. Tjagas pradėjo igr̃yti vardą kaip architektas. Pedras galų gale perėmė vadovavimą šeimos verslui, metus praleidęs Europoje su Mara, kurią įsimylėję buvome visi, – išvyko medaus mėnesio, o šis išsitempė į daugybę mėnesių, nors šeima maldavo gr̃žti. Joanas, mūsų ekspertas Joanas, mokęs mus dalyvauti kapitalo rinkoje ir tiekęs mums cigarus ir

⁴ Nutrauktas lytinis aktas (*lot.*).

anekdotus, ėmė užkalti pinigų, anot Samuelio, jau „nepadoriai“. Abelis, mūsų gerasis ir jausmingasis jėzuitas, kepsnių ant grotelių specialistas, buvo ką tik palikęs tėvo advokato kontorą, kad atidarytų savąją. Kaip ir Pedras, buvo neseniai vedęs. Jo euforija tuo metu buvo kaltės, kurią jautė išsilaisvinęs iš tėvo valdžios, entuziazmo dėl naujos kontoros ir seksualinio santuokos su Norinja šoko mišinys. O ji, jam nežinant, jau buvo permiegojusi su dviem kitais grupės nariais ir net nutverta Samuelio. Kartais Abelis pertraukdavo mūsų savęs aukštinimus, kad ištartų: „Asmeniška, magiška akimirka. Magiška akimirka!“ Žinoma, visada sugadindavo akimirkos magiją. Samuelis tai aiškino nuolatinių epifanijų poreikiu, išlikusiu iš religinės Abelio praeities.

Samuelis. Geriausias ir blogiausias iš mūsų. Daugiausiai valgė ir niekad nesustambėjo. Labiausiai mus mylėjo ir dažniausiai įžeidinėjo, mėgo žodį „paleistuvis“, vartojo visiems apibūdinti, nuo „Ei, tu paleistuvi“ šaukiant padavėją iki „Šventojo Paleistuvio“ popiežiui. Šviesiausias ir labiausiai apsėstas iš visų – ir tas, kuris mirė paskutinis, mirė mano akyse šį mėnesį ir mirė bjauriausiai. Ir pagaliau Ramas. Jis įtikino mus, kad mūsų alkis – ne tik fizinis alkis, kad esame nušvitę, o mūsų valgumas – šventas kartos valgumas arba kad bent nesame visiškai šunsnukiai. Mūsų sambūriuose Ramas sakydavo prakalbas, „vyriausiojo paleistuvio pamokslus“, taip sakė Samuelis. Viskas prasidėjo nuo jo. Tai jis mūsų normalias vakarienes pavertė iškilmėmis ir iškilmingai atidarė klubą „iš dešimties, kurie sėdi prie šio

stalo, ir niekad daugiau nei šie dešimt“, kol mirtis arba moterys mus išskirs. Paskui vilgė duonos gabalėlius į vyną, kad visi juos kartu sukramtytų ir nurytų, vertindamas tokį gestą kaip šventą ištikimybės įžadą. Ceremonija labai sujaudino Abelį dėl eucharistinės užuominos.

Iš pradžių Ramas buvo vienintelis tikras grupės gurmanas. Jis mus katechizavo, suteikė mūsų alkiui tvarką ir stilių. Įtikino, kad pirmasis Troškinio klubo sprendimas turėtų būti visiems laikams atsižadėti Alberio troškinio kaip gastrominės vertės parametro. Šitam priešinosi. Daugelį metų, visada, kai norėjo paerzinti Ramą, Samuelis gynė keptų bananų vertę. Samuelis galėjo suvalgyti bet ką. Ir, įtarėme, patvarkyti bet kurį. Ramas mus mokė, sakė, praktikuojame unikalų meną, kad gastronomija – kultūrinis malonumas kaip nė vienas kitas, nes nė vienas kitas nekelia tokio filosofinio iššūkio: vertinimui reikia sunaikinti tai, kas vertinama, pagarba ir rijimas susipina, nė vienas kitas aktas neprilygsta valgymui kaip jutiminio meno suvokimo pavyzdys, bet kurio meno, išskyrus, manė jis, Mikelandželo Dovydo užpakalio glostymą. Jis kurį laiką gyveno Paryžiuje ir paskatino mus keliauti į Europą, lankyti žymius restoranus ir vynuogynus, ekskursijas organizavo pats su tipišku, anot Samuelio, „gėjaus kruopštumu“. Ir jis pastebėjo: kai leidžiame klube dalyvauti moterims, viskas eina atbulai. Šie dešimt ir niekad daugiau kaip šie dešimt arba žavesys pradings ir būsime pasmerkti. Taip pat buvo pranašas.

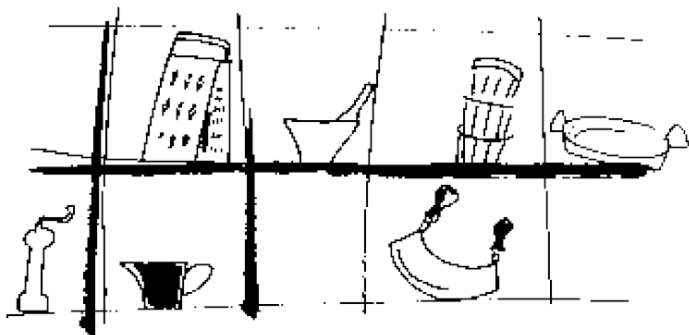
Nežinau, kodėl visa tai pasakojau kam nors, ką prastai

pažinojau. Galbūt todėl, kad niekad anksčiau neturėjau tokio atidaus klausytojo. Lucidijus nekrutėjo, rankos sunertos ant stalo lyg gerai supakuotas paketas, kurį jis išardydavo, kad dar kartą gurkšteltų kavos. Jo veide niekada nedingdavo pusšypsniš sučiauptomis lūpomis. Darėsi vėlu. Turėjau grįžti namo ir paskambinti Livijai, kuri nerimavo dėl tų mano vienišų vaikščiojimų į prekybos centrą. Gyvenau netoliese, nueidavau ir pareidavau pėsčias, ji sakė, kad su mano apimtimis ir kerėpliškumu gatvėje nebuvau užpultas, nes užpuolikai įtarė kažkokius kėslus. Tai buvo pernelyg lengva, aš tikriausiai esu kažkokie žabangai. Pakviečiau Lucidijų į savo butą. Norėjau parodyti savo vynus. Dar norėjau toliau pasakoti mūsų istoriją. Ką aš žinau, kodėl. Per Kalėdų vakarienę Samuelis pacitavo lotyniškai iš „Satyrikono“. Galiausiai viskas baigiasi laivo sudužimu. Kažkas panašaus. Lucidijus mane rado pusiau sudužusiame laive, beveik panirusį į vandenį, tik burna virš vandens ir su desperatišku mirštančiųjų šnekumu. Man reikėjo papasakoti savo ir draugų gyvenimo tragediją, pagaliau radau atidų klausytoją. Ir kai ką, kas man nepatars valgyti ląstelieną, daug ląstelienos.

Tik gerokai vėliau suvokiau vieną dalyką. Iš kur Lucidijus žinojo, kad Ramas mirė nuo AIDS? Ar nežinojo, ar tik nujautė? Ar pažinojo Ramą, žinojo jo mirties priežastį ir netyčia prasitarė? Ar davė man pirmąją užuominą, kodėl įžengė į mūsų gyvenimus, kad mus nunuodytų?

2 Žvynas

Kartais svarstau, kad savo bute padariau tai, ką patiktų padaryti savo smegenyse. Atsisakiau visko, kas užgremėzdina. Jį sudaro du didžiuliai kambariai, tokie tušti, kad atrodo parengti šokių vakarui, kurio niekada nebuvo. Prie baltų sienų kampe – dvi ilgos baltos sofas, plikos parketo grindys, o didžiuliuose languose – smėlio spalvos užuolaidos, mano vienintelė nuolaida spalvai. Arba Livijai. Ir tik. Kai būna – būdavo – grupės vakarienės, didesnio kambario viduryje pastatydavau didįjį stalą. Kitą metų dalį didysis stalas būna išardytas, o kėdės sukrautos

skalbykloje, ir aš valgau prie virtuvės stalo. Lucidijus su savo pusšypsniu viską ištyrė ir nieko nepasakė. Vienintelis deramas komentaras mano dideliems tušties kambariams.

Užtai darbo kabinete su sienomis, nuo viršaus iki apačios apkaltomis lentelėmis, padariau visa, kas įmanoma, kad pamėgdžiočiau voverių poros namus, atsimintus iš vaikystės knygos iliustracijos, jie visą gyvenimą buvo man šilto jaukumo idealas. Tarsi gyvenčiau medžio kamiene šiaurės miške ir maitinčiausi žiemai surinktais riešutais – ir žinau, visos mano santuokos buvo klaidingos todėl, kad nė viena iš žmonių nesuprato savo vaidmens mano gyvenime – Mamos voverės vaidmens. Net gaubtai iš šakotos medienos kaip pono ir ponios Voverių. Viskas, ką aš mėgstu, yra šiame kambaryje, netvarkoje, kuri priešinasi pakartotiniams civilizuojantiems Livijos įsiveržimams. Ant grindų išmėtyti žurnalai ir laikraščiai. Mano taurės. Mano konjakai ir armanjakai. Mano cigarai. Ir galiausiai mano riešutai. Mano kompiuteris, kuriuo rašau nesąmones, gąsdinančias Liviją, tokias kaip nesibaigianti Siamo dvynių lesbiečių istorija, ir kuriuo rašau dabar, laukdamas antrojo pono Spektoriaus apsilankymo. Bet užbėgu sau už akių, užbėgu sau už akių. Mano medžio kamiene taip pat yra televizorius, videogrotuvas, juostos, garso sistema, kompaktinės plokštelės, viskas, ko man reikia, kad galėčiau atsispirti sniego ir vilkų apgulčiai. Knygų nedaug. Tik kelios apie gastronomiją ir vynus, ir apie reklamą, niekad neskaitytos, iš agentūros, kurią atidariau su Marku ir Sauliumi, o po aštuonių mėnesių uždariau,

laikų. Iš mūsų grupės daug skaitė tik Ramas. Tjagas po keliskart skaitė detektyvus, kuriuos pirkto su neišveikiamu potraukiu ir kurių buvo pilni jo namai. Paulas, atsižadėjęs marksizmo ir metęs politiką, stojęs dirbti Pedro įmonėje, niekuomet nieko neskaitė. Nežinau, iš kur Samuelis traukė savo kultūrą ar erudiciją, kurią naudojo, kad įžeistų, kaip tada, kai Abelio skausmą po skyrybų su Norinja palygino su Filokteto skausmu, kurio atvira ir pūlinga žaizda taip trikdė jo draugus Odisėjoje, kad šie paliko jį negyvenamoje saloje. „Apsaugok mus nuo savo smarvės, Filoktetai“, – sakė Samuelis besiskundžiančiam Abeliui, kai mes stengėmės jį paguosti. Ilgomis barų ir šaligatvių šlifavimo naktimis Abelis Samueliui išliejo savo sielvartą ir įniršį, kol pagaliau išbraukė Norinją iš savo gyvenimo. „Nieko geresnio kaip klausykla net atsimetusiam katalikui“, – sakė Samuelis. Niekada nemačiau Samuelio su knyga. Kaip ir Ramas, kuris niekada mums neleido nė akies krašteliu pažvelgti į savo homoseksualo gyvenimą, Samuelis turėjo intelektualų gyvenimą, kurį slėpė nuo šutvės.

Vienintelė mano kabineto dekoracija – Marko paveikslai, kuriuos man davė Saulius. Siaubingieji Marko paveikslai visur. Lentynų vietą užėmę du podėliai vynams, kuriems sudarytas specialus klimatas, liepia juos išpaišyti gyslomis ir dėmėmis, siekdamas pamėgdžioti medieną voverių saugyklose. Į vieną iš podėlių padėjau vyninėje pirktą kahorą ir nepaisydamas Lucidijaus protestų ištraukiau „Ormes de Pez 82“, kad čia pat išgertume. Kuomet atidarinėčiau vyną, suskambo telefonas.

Livija. Buvau pamiršęs jai paskambinti ir atsiskaityti už dieną.

– Kas atsitiko?

– Nieko neatsitiko.

– Skambinu jau trečią kartą! Kur buvai?

– Nieko tokio. Kalbėjaisi prekybos centre. Čia esu su draugu.

– Tik ne Samuelis!

Samuelis buvo Livijos siaubas. Vienintelis, kuris reguliariai lankė kitus tarp vakarienių ir stengėsi išlaikyti grupę vieningą, o mūsų draugystę gyvą, nors liūdna jo figūra vien primindavo, ką laikas mums padarė. Nors vienintelis jo rūpestis per tuos apsilankymus – blogai kalbėti apie kitus. Samuelis neprarado savo jaunystės apetito, bet ilgainiui dar labiau sulysio. Ratilai po akimis ir neprižiūrimi dantys, sunykusi išvaizda, kuria jis primygtinai gyrėsi, tarsi versdamas mus jame išvelgti mūsų tikrovę. Samuelio kūną sulenkė mūsų nesėkmė, jo veidą vagojo visi mūsų neįvykdyti pažadai. Prieš dvidešimt metų nė vienam iš mūsų taip nesisekė su moterimis, kaip jų nekenčiančiam Samueliui giliomis akimis ir gargždžiu balsu. Net Paului, kuris, pasak Samuelio, savo pimpalą pavadino Balsų trauktuvu ir naudojo bet kur ir bet kada įvairaus amžiaus ir tipo rinkėjoms pritraukti, tas paleistuvis. Vieną sykį turėjome pasitelkti visą savo kolektyvinę įtaką, kad išlaisvintume Samuelį iš kalėjimo, nes moteris, kurią jis prikūlė, padavė skundą policijai ir turėjo įtakingų giminaičių. Pedras įrodinėjo: turime palikti jį belangėje, kad pasimokytų. Galbūt jis žinojo, kad išpildydavusiam kiekvieno iš grupės, išskyrus Ramą, troškimą

Samueliui vieninteliam pavyko paimti Pedro žmoną, baltos odos ir glotnių, ištišusių plaukų Marą. Vetavome tą pavyzdinės bausmės Samueliui siūlymą. Troškinio klubas rūpinosi savaisiais. Svarbu buvo ne tik išgelbėti Samuelį nuo bylos. Svarbu buvo patikrinti savo galią mieste. Samuelis man jau buvo prisipažinęs, kad yra impotentas, kad net primušdamas moterį nesusijaudina. Net gyrėsi savo impotencija kaip pasmerkimu visko, ką pražiopsojome per dvidešimt metų. „Tai nutiko dėl jūsų, paleistuviai. Mano glebnas pimpalas – šios grupės Kristus, numiręs ant kryžiaus. Jis nebesistoja dėl jūsų!“ Livija buvo įsitikinusi, kad Samuelis – piktas kirminas, norintis pačiuoti mane už kojos ir įtraukti į savo požemio labirintą, arti pragaro ir toli nuo jos. „Jis net atrodo kaip kirminas“, – sakė ji.

– Ne, Livija, tai ne Samuelis.

– Tai kas, Zi?

Zi – mažybinė Zinjo forma, o šis – mažybinė Danielzinjo forma. Radau savo ponią voverę.

– Tu jo nepažįsti.

Kone pasakiau, kad tas, kuris čia yra, iš tiesų yra Antisamuelis. Naujas labai gerai išauklėtas draugas, simpatiškas ir elegantiškas, kuris, numaniau, turi gerus dantis ir nekelia jokie pavojaus.

Mažai žinojau.

Tą vakarą, praėjusių metų vasarį, Lucidijus man parodė žvyną. Mažą plastmasinės žuvies žvyną, poros centimetrų, su ideograma, nupiešta baltai ant plastmasės, kontrastuojančia su

raudonu žvynu. Atsargiai ištraukė jį iš savo piniginės. Nežinau, ar visada vaikščiojo su žvynu piniginėje, ar ruošėsi šiai akimirkai. Lucidijus iškėlė žvyną man prieš akis ir tarė:

– Vakarų pusrutulyje vienintelis turiu vieną.

– Kas tai?

– Fugu žvynas. Priklausau slaptai draugijai, susirenkančiai kartą per metus Kušimote, Japonijoje, valgyti ką tik pagautos fugu. Aš ir vienas kinas draugijoje esame vieninteliai ne japonai. Arba buvome. Kinas mirė per paskutinį susitikimą.

– Kaip?

– Nunuodytas. Fugu – nuodinga žuvis. Jei ruošiamas ne specialisto, įgudusio pjaustyti žuvį tam tikru būdu, gali nužudyti per kelias minutes. Kinas mirė per aštuonias. Siaubinga mirtis.

Aš šypsojasi. Manau, kad šypsojasi. Norėdamas patikrinti, ar tai pokštas. Bet Lucidijaus pusšypsniis buvo dingęs. Tai nebuvo pokštas. Jis tęsė:

– Fugu ruošėjo parengimas trunka trejus metus. Kasmet draugija atlieka patikrinimą, savotišką galutinį egzaminą, kad sužinotų, kas gaus fugu meistro vardą. Visada suburia dešimties mokinių klasę. Kiekvienas mokinyš išbando šviežią fugu, paruoštą egzaminui, su savanoriu. Jei žuvis blogai paruošta, savanoris miršta tuoj pat. Per kelias minutes.

– O mokinyš?

– Metus kartoja kursą.

– Savanoriai sudaro draugiją...

– Būtent. Dešimties draugiją. Kadangi susikerta trisdešimt

procentų mokinių ir per kiekvieną egzaminą miršta vidutiniškai trys savanoriai, atsinaujinama nuolatos. Yra laukiančiųjų įstoti į draugiją sąrašas. Man teko laukti septynerius metus.

– Ar savanoris už dalyvavimą egzamine ką nors gauna?

Jis nusišypsojo. Šįkart šypsena beveik kaip reikiant.

– Nesitikėjau tokio klausimo iš jūsų...

– Tuomet kodėl...

– Nėra pasaulyje nieko panašaus į žalios fugu skonį, Danieli. Malonumą valgyti šitą žuvį patrigubina mirties rizika. Perspektyva mirti bet kada, per kelias sekundes sukelia cheminę reakciją, kuri pabrėžia fugu skonį. Japonijoje galite ją valgyti ir normaliai, paruoštą besispecializuojančių meistrų, minimaliai rizikuoti. Bet tik Kušimote kartą per metus fugu valgoma su tikra galimybe neišgyventi po pirmojo kąsnio. Nėra kitos tolygios gastrominės patirties. Todėl draugija slapta. Tai išskirtiniausias pasaulio gurmanų klubas. Ir oficialiai tokio egzamino nėra.

– Kaip apie jį sužinojote?

– Vienam draugui japonui pasakiau, kad jau išragavau viską, ką galima paragauti, kad prieš mirdamas nesitikiu naujos gastrominės patirties. Ir jis tarė: „Nori lažintis?“ Įdomu, kad mudu susipažinome atsitiktinai, vyno parduotuvėje.

– Jis buvo tos draugijos narys?

– Taip. Ironiška, aš įstojau vietoj jo. Jis mirė laimingas. Turėjo du žvynus.

– Du žvynus?

– Kas išgyvena dešimt susitikimų, dešimt metų, pelno vieną žvyną kaip šis. Jis turėjo dvidešimt fugų metų, paskanintų baimės.

– Kas parašyta ant plastmasės?

– Japoniška ideograma, galima įvairiai išversti. Gali būti „Bet kuris troškimas – troškimas mirti“ arba „Alkis – vežėjas be ausų“, arba „Išminčius ir beprotis valgo tais pačiais dantimis“.

– Visa tai vienoje ideogramoje?

– Žinote, kokie tie rytiečiai.

– Keliuose egzaminuose jau dalyvavote?

– Septyniolikoje.

Lucidijus palinko į priekį, tarsi norėtų pasakyti paslaptį.

– Ir kaskart man vis labiau standėja.

Išgėrėme du butelius „Ormes de Pez“ ir kelias taures konjako, bet nė akimirka Lucidijus neatleido savo sustingusios laikysenos ir rūpestingo pusšypsio, net neatlaisvino kaklaraiščio. Kai pasakiau, kad išalkau, jis pasisiūlė suplakti omletą ir padarė tokį, kokio jau seniai nebuvau ragavęs. Paskrudintas iki tobulumo iš išorės, drėgnas viduje, lėkštėje su dievų valgio konsistencija. Išmoko jį ruošti Paryžiuje, kurį laiką gyveno ten. Daugiau nei valandą kalbėjomės apie omletus ir jų paslaptis. Paklausiau, kur, be omleto, jis specializuojasi virtuvėje, ir jis atsakė, kad yra pasišventęs klasikinei prancūzų virtuvei ir tarp daugelio kitų dalykų pagaminąs padorų *gigot d'agneau*⁵. Neprisimenu, ar pasakiau, kad taip jau sutampa, jog tai mano mėgstamiausias

⁵ Ėriuko kepsnys (*pranc.*).

patiekalas.

Dabar žinau, tai nebuvo sutapimas. Kalbėjau apie savo rūpestį dėl pirmosios Troškinio klubo sezono vakarienės, kuri būsianti kitą mėnesį, už ją esu atsakingas aš. Svarbi vakarienė. Šiais metais klubas arba pakilsias iš savo poraminės depresijos, arba nusibaigsias visiems laikams. Po pragaištingos Kalėdų vakarienės Tjago namuose galbūt net bus sunku suburti visus dešimt aplink stalą, o kur dar moterys. Per dvidešimt vienus metus dešimt grupės narių turėjo lygiai dvidešimt moterų, įskaičiuojant tris manąsias ir Gizelą, paauglę, kurią Abelis įdukrino po skyrybų su Norinja, ir dvi Pedro po Maros, įskaitant tą, kurią ištiko verksmo priepuolis susidūrus su Samueliu; jį akivaizdžiai jau pažinojo. Mano žiniomis, tuo metu šeši iš mūsų turėjo moteris. Livija atsisakydavo dalyvauti ir keliskart prašė manęs palikti grupę ir pasinaudoti ryšių nutraukimu kaip išeities tašku rimtai dietai ir kaip bandymu pertvarkyti savo gyvenimą. Net, jei norėčiau, galėčiau grįžti dirbti arba publikuoti savo keistas istorijas.

Lucidijus pasisiūlė man padėti. Sutikau daugiausia todėl, kad norėjau pristatyti jį kitiems. Jis sakė „ne, ne“, labiau linkęs net nesirodyti. Pagaliau juk nėra Klubo narys. Jis liksias virtuvėje. Pasiūliau pagaminti *gigot d'agneau*, bet jis pasakė kai ką, kas mane suintrigavo.

– Ne, šis telieka pabaigai.

Vaikščiojo po virtuvę inventorizuodamas mano puodus.

Praėjus penkioms minutėms, kai Lucidijus išėjo iš mano buto,

atsisakęs mano pasiūlymo iškviesti taksi („Gyvenu netoliese“) ir paspaudęs man ranką su mažu formaliu reveransu suglaustomis pėdomis, nepaisant artimumo, kurį, maniau, jau pasiekėme, paskambino Livija. Visada susisiekdavo vakarui baigiantis, kad žinotų, ką valgiau ir ar nepuolė vilkai.

– Kas pas tave, Zi, buvo?

– Paskui papasakosiu.

– Moteris?

– Ne. Paskui tau papasakosiu.

Ir kas gi čia buvo?

Prieš išeidamas Lucidijus užsirašė mano telefono numerį ir paklausė, ar galėtų duoti patarimą. Dėl mūsų vakarienės.

– Žinoma.

– Moterų nekvieskite.

3 Pirmoji vakarienė

Kitą dieną – Lucidijaus skambutis. Pradėjo prisistatydamas: „Tas, kuris omletą...“, ir aš jį pertraukiau: „Taip, taip, kaip laikotės?“ Pasakė jau kaupiąs sudedamąsias vakarienės dalis, nors dar likusios dvi savaitės. Jau žinojo, ką gaminsiąs. *Boeuf*

*bourguignon*⁶.

– Abeliui patiks. Mėgstamiausias jo patiekalas.

– Žinau.

Jis pasakė „žinau“? Nežinau. Paklausė, ar virtuvėje turiu kai ką, tam tikrą įrankį, kurio jam reikės; atsakiau „taip“. Paskui paklausė, kokia vakarienės aptarnavimo schema, ar kas nors bus, kad padėtų? Pasakiau, kad mano pamotė atsiųs savo žmonių. Jis pasakė, kad būtų labiau linkęs dirbti vienas. Jis gamins, o aš aptarnausiu. Sutikau: „Viskas gerai.“ Pasakiau norįs sumokėti už sudėtinės dalis, kurias jis nupirkęs. Jis pridūrė:

– Paskui suderinsime. Ar jau kalbėjote su kitais?

– Dar ne.

– Pradėkite nuo Abelio.

Tik to man ir trūko. Kita Livija man nurodinėja ir bando tvarkyti mano gyvenimą. Prisipažįstu, jo įsikišimas man patiko. Jis buvo įdomus tipas, nors elgėsi formaliai ir turėjo bjaurią sustingusią šypseną. Nekantravau, kada galėsiu pristatyti jį kitiems ir pamatyti jų reakciją į fugu ir slaptosios draugijos istoriją. Kokių kitų istorijų jis galėtų papasakoti? Dievinu keistas istorijas. Juo mažiau jos įtikimos, juo labiau aš jomis tikiu. Bus gerai, kad man nereikės pasitikti pirmos naujo sezono vakarienės vienam ir turėsiu naujieną kolegoms. Galbūt kaip tik to mums ir trūko. Galbūt Lucidijus pertvarkys visų mūsų gyvenimus. Vyras, rizikavęs savo kailiu dėl mirtinos žuvies skonio, buvo tas, kurio mums reikėjo, kad ištrūktume iš kartėlio ir savitarpio kaltinimų

⁶ Burgundiška jautiena (*pranc.*).

spiralės, į kurią mus įsuko Ramo mirtis, ir susigražintume vienybės jausmą. Galiausiai buvome gastronomai, o ne abejonių kamuojamas religinis ordinas ar prakeiktoji karta. Net jei fugu istorija būtų išgalvota, ji buvo įkvepianti. Jei galima spręsti iš vieno omleto, jo vakarienė būsianti puiki.

Pradėjau nuo Abelio. Kaip ir tikėjaisi, dėl tolesnio klubo gyvavimo jis didelio entuziazmo nerodė.

– Nežinau, Danieli. Kas žino, gal šiomet nereikia skubinti įvykių?

– Abeli...

– Paskutinis susitikimas sukėlė skausmą.

– Pagrindinis valgis, Abeli, bus *boeuf bourguignon*.

– Ak, tikrai?

Nereikėjo daugiau, kad jį įtikinčiau.

– Ar padarysi desertą? Iš bananų?

– Padarysiu, Abeli.

– Renkamės devintą valandą?

– Kaip visada.

Paskui paskambinau Joanui, kuris irgi priešinosi. Galbūt ateis, galbūt ne. Kaip tik galvojo palikti klubą. Kalėdų susitikimas jam parodė, kad metas sustoti. „Kitaip neišvengiamai kada nors trenksiu Paului.“ Per dvidešimt vienus metus Joanas nedalyvavo klubo susitikimuose tuomet, kai pradingo, kad paspruktų nuo žmonių, kurių pinigus buvo praradęs ir kurie troško jį užmušti, taip tik parodydami, pasak Samuelio, šokiruojantį kapitalizmo dvasios nesupratimą. Samuelis mokė kreditorius, užuot Joaną

nužudžius, laužyti įvairius jo kaulus, išskyrus tuos, kurie leistų atgauti pinigus. Net pasiūlė sąrašą Joano kaulų, kurių nereikėjo, kad pelnytų pinigus ir visiems sumokėtų. Tuo pat metu Samuelis buvo ir didysis Joano gelbėtojas, net slėpė jį nuo įniršusių kreditorių savo namuose. Periodiškai atnešdavo mums naujienų apie priglauštąjį. „Jis puikios nuotaikos. Man nepavyksta įtikinti jį nusižudyti.“ Ir pabaigdavo viena savo neaiškių citatų: „Vienas didžiausių žmonijos apsigavimų – sąžinės priekaištai.“

– Pabandykime dar kartą, Joanai, – primygtinai prašiau. – Pagaliau juk buvome kartu dvidešimt vienus metus.

– Nežinau...

Kurį laiką glaudęsis Samuelio namuose Joanas pasiekė susitarimą su kreditoriais, bet nepasitaisė. Melavo nuo vaikystės ir savo įgimtą talentą naudojo, kad ištrauktų iš žmonių pinigus ir paskui aiškintų, jog jie pradingo. Tada buvo tik pirmas iš daugelio sunkių periodų, kurie pribagė jo santuoką ir gerą vardą, bet ne puikią nuotaiką ir gebėjimą pasakoti anekdotus. Kai Joanas ėmė pasakoti dar vieną anekdotą per mūsų Kalėdų susitikimą, Paulas sušuko: „Ne!“, apkaltino jį esant tobulą brazilų elito paveikslą, kuris pereina visas griūtis, įskaitant ir savo, mojuodamas savo nenuoseklumu kaip leidimu, kaip išankstine indulgencija, ir sakė, kad dar vienas jo anekdotas dabar būtų neatleistinas. Jei jau nesistengia atgailauti, bent tegu nepasakoja anekdotų. Į tai Joanas atsakė, kad jis bent nėra komunistas, kuris baigė laižydamas Pedro, mūsų didžiojo pramonininko, batus ir gindamas jo įmonę nuo streikuotojų su tokiu pat

įkarščiau, su koku deputatystės laikais puolė kapitalą. Abelis bandė juos nuraminti ir išgirdo Paulo pasakymą, jis neištvėrė šventeiviško tono to, kuris, kaip žinia, buvo vienas iš gudriausių ir begėdiškiausių valstijos advokatų, be to, dar pedofilas, ir diskusija baigėsi, kai Žizela ėmė vaikytis Paulą norėdama patrinti jam nosį savo asmens tapatybės kortele, siekdama įrodyti, jog aštuoniolika jau turi. Galiausiai Samuelis pacitavo frazę lotyniškai: *Si recte calculum ponas, ubique naufragium est*, matydamas, kad kiti agresyviai sužiuro nekantraudami dėl jo prakeiktos erudicijos, ją išvertė. „Jei teisingai skaičiuoji, laivo sudužimas yra visur. Petronijaus „Satyrikonas.“ Po ilgos tylos Paulas tarė: „Eik tu išsikrušti, Samueli“. O Samuelis pakėlė savo taurę ir palinkėjo: „Tau irgi laimingų Kalėdų, Paulai.“ Susitikimas baigėsi naujosios Paulo žmonos ir jaunosios Žizelos barniu.

– Devintą valandą, Joanai.

– Matysim.

Po bjaurios Kalėdų vakarienės buvome aš, Paulas, jo žmona ir Tjagas, namų šeimininkas. Visiškai girti aptarėme nenusisėkusį vakarą. Paulas suspaudė man veidą tarp rankų ir pasakė:

– Ką aš padariau su savo gyvenimu, Skretena? Ką aš padariau su savo gyvenimu?

Man sunkiai sekėsi žiūrėti atmerktomis akimis. Paulo žmona miegojo ant sofos. Tjagas šoko prispaudęs prie krūtinės konjako butelį. Tjagas, Šokoladinis vaikas. Vienintelis iš grupės buvęs beveik toks pat storas kaip ir aš.

– Aš šūdas! – šaukė Paulas, nepaleisdamas mano veido.

– Šūdas esu aš! – sušuko Tjagas. – Ar žinote, kas aš?

– Šūdas esu aš! – nenusileido Paulas.

– Ar žinote, kas aš? Nevykėlis. Visiškai susimovęs.

– Šūdas esu aš!

– Aš – susimovęs šūdas. Aš didesnis šūdas už tave.

Paulas paleido mano veidą ir stvėrė Tjago galvą.

– Aš didesnis šūdas už jus visus!

– Kodėl?

– Buvau geresnis už jus visus. Buvau geriausias iš visų! Kad jūs pavirstumėt šūdu, nedaug reikėjo. O man teko tiek kristi. Tai aš didžiausias šūdas.

Tjagas atėjo suspausti man veido ir paklausti mano nuomonės, pirma nusviedęs šalin konjako butelį.

– Danieli, kas didžiausias šūdas?

Bet aš neįstengiau objektyviai spręsti. Visi buvome šūdai. Prieš kelerius metus sklido gandas, kad Paulas saugumui įdavė savo senus besislapstančius draugus. Niekad nesistengėme sužinoti, ar tai tiesa. Troškinio klubas savus gina.

Mano nuostabai į pirmą naujojo sezono vakarienę atėjo visi. Lucidijus manęs paprašė kiekvieno adreso ir visiems išsiuntinėjo meniu, labai skoningai sudarytą kompiuteriu, netgi papuoštą senoviška vinjete, o apačioje – sakiny, kad vakarienė skiriama tik vyrams. Po Ramo mirties nieko nepadareme taip rafinuotai. Dvi savaites Lucidijus ateidavo ir išeidavo iš mano buto, visada mandagus ir elegantiškas, viską ruošė didžiajam

vakarui, rūpindamasis kiekviena smulkmena su maniako pasišventimu, bet išvalgaus, metodiško maniako. Laimė, nė vienas jo apsilankymų nesutapo su Livijos inspektavimais. Gera pagalvojus, iki šiol Livija niekada nematė Lucidijaus. Vakarienės dieną jis atėjo septintą ryto ir visą dieną praleido virtuvėje. Pakludamas jo nurodymui, aš įėjau tik kartą – paruošti bananų deserto. Tada pamačiau, kad jis gamina susijuosęs didele prijuoste, beveik siekiančia grindis, ir su profesiniu galvos dangalu. Bet su kaklaraiščiu.

Pirmas atvyko André, įstojęs į klubą vietoj Ramo. Jis turėjo farmacinę laboratoriją, po finansinių Joano bėdų ir Pedro pramonės bankroto iš visų mūsų, ko gero, buvo turtingiausias. Per dvejus dalyvavimo klube metus jam nepavyko visai išitraukti į grupę, jį šiek tiek gąsdino Paulo žodindumas, Samuelio agresyvumas ir mūsų didėjantis polinkis į chaosą. Grupei ji pasiūlė Saulius, užsiėmęs viešaisiais jo įstaigos ryšiais, ir jis dukart priėmė mus vakarieniauti savo viloje, abu kartus patiekė *paella*, savo firminį patiekalą. Jis subtilus, drovus žmogus, vyresnis už mus. Jo žmonos veido oda buvo įtempta nuo daugybės plastinių operacijų, o per Kalėdų vakarienę Tjago namuose ji pikta reagojo į Samuelio pastabą apie jos vyrą. André teko paaiškinti, kad „paleistuvis“ šiuo atveju – meilus žodelis. Jis buvo paleistuvis gerąja prasme. Vargšas André įstojo į grupę tikėdamasis rasti malonią kultūringų žmonių draugiją, *le creme de le creme*⁷, kaip sakė jo žmona su mumis susipažinusi,

⁷ Pati grietinėlė (*pranc.*).

supainiodama artikelį, pateko į nesibaigiančią pagiežingųjų puotą, kurią neramiai stebėjo Saulius, susirūpinęs, ar mūsų šėlionės neatsilieps jo darbo reikalams. Nežinau, kodėl André nepaliko grupės. Net valgis neatpirko jo akivaizdaus varžymosi tarp mūsų, nes didėjant tarpusavio nesupratimui vakarienės pamažu vis blogėjo. Bet, pasak Sauliaus, kokio kritiško proto galima tikėtis iš to, kurio kulinarinė gairė yra *paella*?

– Man patiko spausdintas meniu, – pasakė André.

Neilgai trukus atėjo Samuelis, mojuodamas meniu.

– Kieno ši nešvankybė? Atrodo, lyg ją būtų padaręs Ramas.

Joanas ir Paulas atsitiktinai atėjo tuo pat metu. Akivaizdu, lifte jiedu nesikalbėjo. Joanas liko svetainėje, o Paulas nuėjo į kabinetą. Jis su niekuo nenorėjo bendrauti. Tjagas atėjo taip pat paniuręs ir išsidrėbė ant vienos iš sofų. Saulius ir Markas kaip visad pasirodė kartu, Saulius perspėjo: galbūt turės išeiti anksčiau. Ižengęs Abelis pirmiausia paklausė, ar atėjo Paulas, nes buvo linkęs laikytis nuo jo atokiai. Sakė atėjęs tik dėl manęs, tačiau rimtai svarsto palikti grupę. Paskutinis pasirodė Pedras, nors jo losjono kvapas mus pasiekė gerokai anksčiau. Jis gyveno su motina, ir rimtai įtarinėjome, kad dona Nina dar kasdien jį maudė. Kai įėjo Pedras, kai kurie kabinete tylomis žiūrėjo televizorių, o kiti sėdinėjo ant baltų svetainės sofų, liūdni ir tylūs, tarsi susitaikę, kad niekas jų neišveda šokti. Jei man reiktų pasirinkti paveikslą, apibendrinantį melancholišką Troškinio klubo galą, būtų kaip tik toks. Kalbėjomės tik André ir aš, jis iš nervingumo, o aš iš mandagumo ir neįveikiamo polinkio.

Atvykus Pedrui, visus pakviečiau į svetainę ir nuėjau šampano. Virtuvėje Lucidijus parodė didelį sumuštinukų padėklą, kurį buvo paruošęs, ir liepė man ateiti patiekus šampaną. Svetainėje kaip įprastai sakėme tostus, šįkart sukaustytai. Pirmiausia „už alkį“. Paskui „už Ramą“. Samuelis pasiūlė trečiąjį – „už mūsų žmogišką šilumą“; jį palaikė tik André, palaikė tol, kol suvokė – tai ironija. Nuėjau atnešti sumuštinukų padėklo ir pasiūliau kiekvienam. Paulas paklausė, kas ruošia valgį; iš virtuvės sklindantys kvapai daug žadėjo. Pradėjau sakyti, kad tai siurprizas, bet nutilau, nes pamačiau Joano veidą. Jis ką tik prarijo Lucidijaus sumuštinuką.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.